

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

354. Quid sit bigamia similitudinaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

Intelligitur expressus cit. c. nuper, utpote generali ratione ibi expressa cadente quoque in laicos. Fagn. in c. ult. de bigam. non ord. n. 44. Pirk. loc. cit. contra Laym. loc. cit. c. 6. num. 5. & in c. nuper. n. 4, eò quod constitutio illa c. nuper. facta sit in odium talium, Clericorum constitutorum in sacris, id est que stricta interpretationis. Qui tamen etiam factetur, in praxitales, etiam laicos, habendos esse pro bigamis & irregularibus, eò quod licet irregularites aliquæ, & censura jure scripto expressa non sint, per diuturnam tamen universalis Ecclesiæ consuetudinem, præserit accidente auctoritate, & consensu DD. introduci possint.

4. Quartò dum quis duo contraxit matrimonia de facto, hoc est ambo invalida propter eandem rationem. Sanch. loc. cit. Suar. loc. cit. f. 2. num. 11. Navar. in man. c. 27. num. 295. quantum enim est ex parte & intentione, talis utrumque matrimonium contraxit, adeoque quantum est ex parte talis, significatio sacramenti deficit in secundo. Pirk. num. 17. Præter hos modos incurri bigamiam interpretativam vult Suar. loc. cit. sect. 3. n. 3. dum quis semel tantum matrimonium contraxit invalidè cum vidua vel corrupta ab alio. Idem sentire videtur Fagn. ad c. ult. de bigam. n. 40. & seq. dum tenet Clericum constitutum in sacris (idem extendit ad laicum impedimentum impedimento dirimente) adeoque; invalidè contraheantur cum vidua, vel alia prius corrupta ab alio, potius incurrire bigamiam interpretativam, quam similitudinariam, ex eo, quod non ob defectum significacionis sacramenti, adeoque non propterea, quod ad similitudinem veri bigami celebravit duplex matrimonium, unum spirituale cum Christo per votum continentia, alterum carnale, ut cum Navar. volunt alii, sed propter affectum intentionis, quâ quantum est de se contraxit cum vidua vel corrupta matrimonium, subsequente copula, incurrit irregularitatem. Contrarium sententibus Sanch. loc. cit. Avila loc. cit. dub. 1. §. sequitur secundum. Et eo quod id nullo jure expressum sit, uti & propterea plures aliae bigamia interpretativa species, quas aliqui asserunt, saltem in praxi tenenda & observanda non sunt. Pirk. n. 18. vide Laym. ad c. nuper. num. 4. De cetero tamen modo quarto & tertio non contrahitur interpretativa bigamia, dum utrumque matrimonium, vel in priori casu unum invalidum contrahitur bona fide, seu cum justa ignorantia impedimenti dirimenti, eò quod haec duas species bigamia non ob defectum significacionis sacramentalis, sed ob delictum incurrantur. Sanch. loc. cit. num. 6. quem sequitur Pirk. loc. cit. contra Suar. loc. cit. num. 8. satis probabiliter sententiem contrarium, eò quod velit incurri in his casibus bigamiam, non quidem ob culpam, sed propter publicum signum incontinentia, vel ob similitudinem defectus significacionis sacramenti. Item non incurritur haec species bigamia, dum alterum matrimonium contrahitur ficte, seu absque consensu, eò quod deficiente hoc consensu, copula deinde (quod tamen requiritur ad bigamiam. Arg. c. nuper.) non habeatur affectu maritali. Avila loc. cit. dub. 1. §. 2. apud Pirk. contra Suar. num. 10. qui putat sufficere exteriorem illum consensum, qui nunquam deficit.

Questio 354 Quid sit bigamia similitudinaria?

R Espondeo: ea est, dum Clericus in sacris constitutus, vel etiam religionem professus cum una virgine invalidè contrahit matrimonium secunda copula. c. 1. & 2. qui Clerici v. roentes matrim. celeb. posint. c. Sane. de Cler. conjug. & c. quot. 27. q. 1. Ratione hæc similitudinaria in hoc consiliente, quod atriatus voto soleani casitatis emiso in professione, vel susceptione Ordinis, censeatur similitudinario, seu spirituali quadam matrimonio cum Christo & Ecclesia conjunctus, adeoque si poltea invalidè ducat aliam licet virginem propter affectum ad alias nuptias cum secundo opere carnali, & vel hinc propter similitudinem quandam cum vero bigamo habeatur irregularis, quidquid sit de nomine, utrum hæc irregularitas in SS. Canonibus expressa vocanda sit bigamia similitudinaria ob dictam similitudinem cum vera, ut vult Sanch. loc. cit. d. 85. num. 5. sive non; eò quod dum ea irregularitas exprimitur in jure, nulla fiat mentio bigamia, ut vult Laym. cit. c. 6. n. 6.

Questio 355 An ergo bigami tam interpretative & similitudinariæ, quam vere tales sint inellegibiles & impromovibiles?

R Espondeo affirmativè: sunt enim irregulares, & prohibentur suscipere Ordines, & in suscep- tis ministrare. c. 2. & seq. d. 26. cap. præcipimus. & seq. d. 34. c. unico. de bigamis. in 6to. Vide Laym. cit. c. 6. Suar. de Cens. d. 49. f. 5. nu. 3. Intelligendum id ipsum eriam de Clericatu, ita ut Clerici fieri nequeant. c. si quis viduam. d. 50. Laym. ad c. 1. de bigam. num. 3. Quia & bigami (non tantum veri, sed & interpretativæ tales, etiam circa extensioem textus, cum & de iis agatur cit. c. quisquis. Zoel. de bigam. n. 15. Pirk. num. 23. Suar. loc. cit. num. 5. ubi tamen addit in materia odiosa contraria opinio- nem, quæ favorabilior est, practicè servari posse, maximè quoad pœnam privationis omnis privile- gii clericalis, quæ extendi non debeat ad bigamos latè & impropriè tales, & ita tenet Fagn. in c. ult. de big. num. 22. & seq.) hoc ipso, seu ipso facto, nullâ consuetudine contraria obstante, carent omni privilegio clericali. c. quisquis. d. 84. & c. unico. de big. in 6to. ita ut tonsuram, & habitum clericalem deferre prohibeantur sub anathemate (intellige sententia non latæ, sed ferenda. Pirk. num. 23.) sicutque subjecti jurisdictioni fori secularis, & immunes ab excommunicatione eos percutientes. cit. c. quisquis. & c. unico. Gl. ibid. v. omni privilegio. Quod tamen locum haber tantum in Clericis positi in minoribus tantum cit. Gloss. Clerici enim in sacris constituti, donec degradentur, non pri- vantur clericali privilegio, sed gaudent habitu & tonsurâ, privilegio fori & canonis, idque ob reverentiam SS. Ordinum. Zoel. loc. cit. Suar. loc. cit. num. 7. Neque etiam per bigamiam similitudinariam amittuntur privilegia clericalia, etiam respectu Clericorum constitutorum tantum in minoribus. Suar. loc. cit. Pirk. num. 24.

Questio